

La cultura com a infraestructura del país

Published by [Interacció](#) [1] on 23/03/2016 - 13:14 | Last modification: 27/07/2026 - 17:05

The Culture White Paper és especialment rellevant perquè constitueix el primer llibre blanc sobre cultura publicat pel govern britànic en més de cinquanta anys. El document no concep la cultura com un àmbit que calgui simplement protegir o subvencionar, sinó com una política transversal amb una contribució decisiva a l'educació, la cohesió social, el desenvolupament territorial, el creixement econòmic i la projecció internacional del país. En aquest sentit, representa un canvi significatiu respecte de les polítiques culturals orientades principalment al sosteniment de les institucions artístiques. La qüestió central deixa de ser exclusivament com garantir la viabilitat del sector cultural i passa a ser quin paper pot jugar la cultura en la construcció d'una societat més cohesionada, innovadora i pròspera.

The Culture White Paper defensa que la cultura ha deixat de ser un àmbit especialitzat de l'acció pública per convertir-se en una infraestructura imprescindible per al desenvolupament social. Sense abandonar la defensa de l'excel·lència artística, el document amplia notablement el camp d'acció de la política cultural. La cultura passa a comprendre les arts, els museus, les biblioteques, els arxius, el patrimoni, la creativitat i totes aquelles institucions que contribueixen a definir la vida col·lectiva. El govern assumeix que la seva funció no és determinar què és cultura, sinó crear les condicions perquè aquesta pugui desenvolupar-se i arribar a tota la ciutadania.

El document s'organitza al voltant de quatre grans objectius. El primer consisteix a garantir que totes les persones, independentment del seu origen social o territorial, puguin accedir a les oportunitats que ofereix la cultura. Per aquest motiu, dedica una atenció especial a l'educació artística, al desenvolupament del talent i a la necessitat que les institucions culturals reflecteixin millor la diversitat de la societat britànica. La igualtat d'accés deixa de ser una política complementària i esdevé un dels criteris centrals de legitimitat de la inversió pública.

El segon objectiu situa la cultura com un factor de desenvolupament dels territoris. El llibre blanc defensa que la cultura contribueix a construir comunitats més fortes, afavoreix el creixement econòmic local i reforça la identitat dels llocs. La noció de *place-making* ocupa una posició central: les institucions culturals no només ofereixen activitats, sinó que participen activament en la configuració dels espais on viuen les persones. Aquesta perspectiva obliga també les grans institucions nacionals a donar suport als projectes culturals locals mitjançant noves formes de col·laboració.

Una tercera línia d'actuació consisteix a reconèixer el potencial de la cultura com a instrument de projecció internacional. El document vincula explícitament les exportacions culturals, el patrimoni i la diplomàcia cultural amb

el reforç del *soft power* britànic. La cultura és presentada com un actiu estratègic que contribueix tant a la reputació internacional del Regne Unit com a la seva competitivitat econòmica.

El quart eix aborda la sostenibilitat del mateix sistema cultural. El govern considera necessari reforçar la resiliència financera de les institucions, promoure nous models de finançament, estimular les aliances entre sectors i revisar el funcionament dels principals organismes culturals. En aquest context, anuncia una revisió específica del sistema museístic anglès, amb una atenció especial als serveis compartits, la digitalització, els magatzems de col·leccions i la cooperació entre museus nacionals, regionals i locals. Els museus són definits com a peces fonamentals tant per garantir l'accés a la cultura com per contribuir al desenvolupament territorial i al prestigi internacional del país.

?El llibre blanc britànic concep la cultura com una infraestructura que connecta educació, comunitat, territori i desenvolupament.

Un dels aspectes més rellevants del llibre blanc és l'esforç per construir un marc d'avaluació dels resultats de les polítiques culturals. El document proposa un sistema d'indicadors que incorpora beneficis intrínsecs, socials i econòmics de la cultura. Al mateix temps reconeix que encara existeixen importants limitacions metodològiques per atribuir directament molts d'aquests impactes a les polítiques culturals. Mentre que els efectes econòmics disposen d'una base empírica relativament sòlida, àmbits com el benestar, l'educació o la cohesió social requereixen encara més desenvolupament conceptual i metodològic. Aquest reconeixement introdueix un grau de prudència poc habitual en documents d'aquest tipus.

Un cop llegit, l'interès principal del document no rau tant en les mesures concretes que anuncia com en el canvi de paradigma que planteja. La cultura deixa de justificar-se exclusivament pels seus valors artístics o patrimonials i passa a ser considerada un element central de les grans polítiques públiques que orienten el desenvolupament del país.

Aquesta ampliació del camp d'acció de la política cultural anticipa debats que cada vegada adquireixen més protagonisme, vinculats al valor públic de la cultura, la salut i el benestar, els drets culturals, el desenvolupament sostenible o les estratègies territorials basades en el lloc. La cultura ja no apareix únicament com un sector específic d'intervenció pública, sinó com un recurs capaç de contribuir a objectius socials, econòmics i institucionals més amplis.

Tanmateix, aquesta mateixa ampliació també planteja interrogants. En atribuir a la cultura funcions tan diverses com el creixement econòmic, la cohesió social, la regeneració urbana o la projecció internacional, existeix el risc que la seva legitimitat acabi depenent principalment dels beneficis que genera en altres àmbits de l'acció pública. El llibre blanc intenta equilibrar aquesta tensió mantenint una defensa explícita de l'excel·lència cultural i del valor intrínsec de les arts. Malgrat això, el document representa un moment significatiu en l'evolució de les polítiques culturals britàniques, en consolidar una concepció de la cultura definida cada vegada més per la seva contribució al benestar col·lectiu i als objectius públics que no pas per la protecció dels sectors culturals en si mateixos.

Referència

Department for Culture, Media and Sport. (2016). *The Culture White Paper*. London: HM Government.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: polítiques culturals

Tags: valor públic de la cultura

Tags: governança cultural

Tags: desenvolupament territorial

Tags: avaluació de polítiques culturals

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2016/cultura-infraestructura-pais>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/dcms_arts_and_culture_white_paper_accessible_version.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/5477>